

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 296/2026-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetihó v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného JUDr. Gergelym Pšenákom, M. R. Štefánika 30, Nové Zámky, proti postupu Okresného súdu Levice v konaní vedenom pod sp. zn. 2PP/21/2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 22. apríla 2026 domáha vyslovenia porušenia základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní sp. zn. 2PP/21/2025 o jeho žiadosti o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Sťažovateľ navrhuje, aby Krajský súd v Nitre (ďalej len „krajský súd“) opätovne rozhodol o sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu z 10. decembra 2025.

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Komárno z 20. októbra 2016 v spojení s rozsudkom krajského súdu z 15. marca 2018 odsúdený na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov a 8 mesiacov nepodmienečne za zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 a 2 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona a za prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 a 2 písm. b) Trestného zákona.

3. Sťažovateľ podal 16. júna 2025 návrh na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o ktorom rozhodol okresný súd uznesením z 10. decembra 2025 tak, že ho zamietol. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že po vykonanom dokazovaní zistil, že sťažovateľ splnil formálnu podmienku pre podmiennečné prepustenie v zmysle § 66 ods. 3 Trestného zákona – výkon dvoch tretín z uloženého trestu odňatia slobody. Čiastočne splnil aj jednu materiálnu podmienku, teda že svojím správaním a plnením povinností v podmienkach výkonu trestu odňatia slobody preukázal polepšenie. Sťažovateľ však jednoznačne nesplnil druhú materiálnu podmienku podmiennečného prepustenia, ktorou je očakávanie, že v budúcnosti povedie riadny život. Okresný súd dospel k záveru, že pre okolitú spoločnosť existuje zvýšené riziko recidívy (ide o osobu v minulosti 20-krát súdne trestanú), a preto nemožno dôvodne očakávať, že sťažovateľ v budúcnosti povedie riadny život. Sťažovateľovi už bola zo strany spoločnosti daná možnosť preukázať polepšenie, avšak aj napriek tomu naďalej páchal trestnú činnosť. Ďalej uviedol, že predložené potvrdenie o príslube zamestnania z 2. januára 2023, čiže s odstupom takmer troch rokov, nemôže predstavovať pre súd dostatočný dôkaz preukazujúci skutočný záujem zamestnať sťažovateľa v prípade jeho podmiennečného prepustenia.

4. Po vyhlásení uznesenia okresného súdu podal obhajca sťažovateľa sťažnosť a uviedol, že ju odôvodní po doručení písomného vyhotovenia predmetného uznesenia. To bolo obhajcovi doručené 18. februára 2026. Po oboznámení sa s týmto uznesením obhajca sťažovateľa zdôvodnil už podanú sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu a toto odôvodnenie zaslal súdu 2. marca 2026.

5. Krajský súd o sťažnosti rozhodol uznesením z 23. februára 2026 tak, že ju ako nedôvodnú zamietol. Nezistil žiadne dôvody na zmenu uznesenia okresného súdu, ktorá by bola v prospech sťažovateľa. Uviedol, že sťažnosťou napadnuté uznesenie bez konkretizovania sťažnostných dôvodov nemožno považovať za nesprávne len z toho dôvodu, že sťažovateľ s ním nesúhlasí.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ tvrdí, že okresný súd svojou pasivitou a nečinnosťou porušil jeho označené základné práva. Argumentuje tým, že okresný súd opakovane zasielal obhajcovi sťažovateľa upovedomenia o termíne verejných zasadnutí v rozpore s § 292 ods. 4 Trestného poriadku. Tieto boli doručené obhajcovi buď po dátume samotného verejného zasadnutia (ako pri verejných zasadnutiach, ktoré sa mali konať 17. októbra 2025, resp. 24. septembra 2025 a upovedomenia boli doručené 22. októbra 2025, resp. 28. septembra 2025), alebo v prípade verejného zasadnutia, ktoré sa malo konať 27. augusta 2025, bolo doručené upovedomenie obhajcovi 20. augusta 2025, kedy však nebola dodržaná zákonná lehota na prípravu podľa § 292 ods. 4 Trestného poriadku.

7. Sťažovateľ ďalej namieta, že v jeho prípade nebola okresným súdom dodržaná 60-dňová lehota pre rozhodnutie o jeho návrhu na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody stanovená v § 415 ods. 5 Trestného poriadku. O tomto návrhu bolo okresným súdom rozhodnuté až 176 dní po jeho podaní.

8. Napokon sťažovateľ uvádza, že krajský súd nevyčkal na doručenie odôvodnenia sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu napriek tomu, že jeho obhajca na vyhlásení uznesenia uviedol,

že sťažnosť zdôvodní po doručení uznesenia. Krajský súd obhajcu či sťažovateľa ani nevyzval na doplnenie sťažnostných dôvodov, preto je evidentné, že došlo k nezákonnému rozhodnutiu krajského súdu, ako aj k porušeniu práva sťažovateľa na spravodlivý súdny proces. Podľa názoru sťažovateľa nie je prípustné, aby odvolací súd jednoducho odignoroval skutočnosť, že sťažnostné dôvody budú doplnené. Nie je chybou sťažovateľa alebo jeho obhajcu, že uznesenie okresného súdu bolo obhajcovi doručené až 18. februára 2026, teda po viac ako dvoch mesiacoch od jeho vyhlásenia.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Podstatou ústavnej sťažnosti sú námietky sťažovateľa smerujúce k postupu okresného súdu v konaní o jeho návrhu na podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Sťažovateľ v petite ústavnej sťažnosti síce navrhuje, aby krajský súd opätovne rozhodol o sťažnosti sťažovateľa proti zamietavému uzneseniu okresného súdu, avšak bez toho, aby žiadal ústavný súd o vyslovenie porušenia základného práva postupom krajského súdu a/alebo jeho uznesením. Nežiada ani zrušenie uznesenia krajského súdu (ostatne ani zrušenie uznesenia okresného súdu).

10. Ústavný súd s ohľadom na pomerne nepresne formulovaný petit ústavnej sťažnosti, ktorým je v zmysle § 45 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) viazaný, a predovšetkým s ohľadom na sťažnostnú argumentáciu v nej uvedenú pristúpil k posúdeniu sťažnostných námietok vo vzťahu k postupu okresného súdu, ktorý predchádzal vydaniu uznesenia o zamietnutí návrhu sťažovateľa na podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

III.1. K namietanému porušeniu práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a podľa čl. 5 ods. 1 a čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu:

11. Konanie, v ktorom malo dôjsť k porušeniu označených práv sťažovateľa, je konaním o jeho návrhu na podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Kritériom aplikovateľnosti čl. 6 ods. 1 dohovoru je materiálna povaha predmetu konania. Aplikácia uvedeného článku dohovoru prichádza do úvahy iba v prípade, že ide o konanie, v ktorom sa rozhoduje o „občianskych právach alebo záväzkoch“, prípadne o „oprávnenosti trestného obvinenia“. Ústavný súd vzhľadom na uvedené v súlade s konštantnou judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva kvalifikoval sťažovateľovu námietku o porušení čl. 6 ods. 1 dohovoru označeným postupom okresného súdu ako zjavne neopodstatnenú z dôvodu neaplikovateľnosti čl. 6 ods. 1 dohovoru na konanie o podmienkovom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, pretože toto konanie sa netýka rozhodnutia o „trestnom obvinení“ a ani o „občianskych právach a záväzkoch“. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľa nie je zlučiteľná *ratione materiae* s čl. 6 ods. 1 dohovoru, bolo ju potrebné v tejto časti v súlade s § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

12. Neaplikovateľnosť čl. 17 ods. 5 ústavy na prípad sťažovateľa vyplýva priamo už zo samotného znenia označeného článku, ktorý sa výslovne materiálne vzťahuje iba na rozhodovanie o väzbe.

Článok 17 ods. 2 ústavy je uplatniteľný na pozbavenie osobnej slobody v súvislosti s trestným odsúdením, zadržaním a krátkodobým zbavením osobnej slobody, zákonným zatknutím na účely predvedenia či pozbavenia osobnej slobody v súvislosti s nepovoleným vstupom na územie krajiny. Z jeho podstaty, účelu a zmyslu jednoznačne vyplýva, že sa nevzťahuje na vykonávacie konanie, akým je konanie o podmienечnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody. Preto nemožno dospieť k záveru o porušení ústavných práv sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy (prípadne aj čl. 5 ods. 1 dohovoru, pri ktorom navyše sťažovateľ ani presne nešpecifikoval, porušenia ktorého konkrétneho práva sa domáha), keďže k obmedzeniu jeho osobnej slobody v súčasnosti dochádza na základe ústavnou sťažnosťou nenamietaných rozhodnutí, ktorými mu bol uložený trest odňatia slobody. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť aj v tejto časti odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

III.2. K namietanému porušeniu práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy postupom okresného súdu:

13. Z princípu subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu je daná iba vtedy, ak o ochrane základných práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Zmysel a účel subsidiárneho postavenia ústavného súdu pri ochrane základných práv vyplývajúcich z ústavy a práv, ktoré sú zakotvené v dohovore, spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučnou úlohou ústavného súdu. Táto úloha predstavuje úlohu každého orgánu verejnej moci v rámci jemu zverených kompetencií. Právomoc ústavného súdu predstavuje v tomto kontexte *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ku ktorého uplatneniu dôjde až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré participujú na ochrane ústavnosti (IV. ÚS 594/2021).

14. Sťažovateľ nemá na výber, ktorý z existujúcich systémov ochrany práv využije, ale je povinný postupovať od ochrany poskytovanej inými orgánmi verejnej moci smerom k justičnej ochrane poskytovanej ústavným súdom. Iba za predpokladu, že sťažovateľ vyčerpal všetky dostupné právne prostriedky súdnej, prípadne aj inej právnej ochrany jeho základných práv a slobôd, a pri ich uplatnení nie je úspešný, môže sa uchádzať o ochranu svojich základných práv a slobôd ústavnou sťažnosťou adresovanou ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (IV. ÚS 453/2011).

15. Sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti koncentruje svoje námietky (nedodržanie lehoty pre rozhodnutie o jeho návrhu na podmienечné prepustenie, nedodržanie lehoty na prípravu na verejné zasadnutie od doručenia upovedomenia) proti postupu okresného súdu. Ústavný súd konštatuje, že uznesenie okresného súdu je prvostupňovým rozhodnutím, proti ktorému Trestný poriadok umožňuje podať opravný prostriedok – sťažnosť podľa § 185 a nasl. Trestného poriadku, v ktorej možno namietat' aj porušenie ustanovení o konaní, ktoré uzneseniu predchádzalo. Platná právna úprava vykonávacieho konania umožňovala sťažovateľovi právne účinným spôsobom namietat' porušenie práva na spravodlivý proces, ku ktorému malo v predmetnej veci dôjsť postupom okresného súdu, ktorý predchádzal vydaniu predmetného uznesenia. Sťažovateľ tento prostriedok ochrany svojich práv využil, avšak už uvedené námietky v sťažnosti neuplatnil (a to ani v doplnení sťažnosti, pozn.). Prvýkrát ich uvádza až v ústavnej sťažnosti, z čoho vyplýva, že krajský súd o nich z logiky veci nemohol rozhodnúť. Takýmto postupom sťažovateľ stavia ústavný súd do pozície bežnej opravnej inštalcie, ktorá mu v zmysle čl. 127 ústavy neprináleží.

Z uvádzaných príčin bolo potrebné vyhodnotiť túto argumentačnú líniu ako zjavne neopodstatnenú a v rozsahu námietok efektívne neprednesených v konaní pred všeobecnými súdmi aj ako neprípustnú. S poukazom na uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde v spojení s § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

16. Pre úplnosť ústavný súd dodáva, že námietka sťažovateľa o tom, že krajský súd rozhodol o sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu skôr, než jeho obhajca stihol doručiť doplnenie sťažnosti o sťažnostné dôvody, nemôže obstať. V zmysle § 417 ods. 3 v spojení s § 187 ods. 1 Trestného poriadku bolo možné podať proti predmetnému uzneseniu sťažnosť do troch pracovných dní od oznámenia uznesenia. Ak sa uznesenie oznamuje tak obvinenému, ako aj jeho zákonnému zástupcovi alebo obhajcovi, plynie lehota od toho oznámenia, ktoré bolo vykonané najneskoršie. Ústavný súd z priložených príloh k ústavnej sťažnosti, ako aj vlastným šetrením zistil, že uznesenie okresného súdu bolo vyhlásené 10. decembra 2025 na verejnom zasadnutí formou videokonferencie za prítomnosti obhajcu sťažovateľa, aj za prítomnosti sťažovateľa. Ihneď po jeho vyhlásení podal sťažovateľ sťažnosť, ktorej písomné zdôvodnenie do začatia konania neverejného zasadnutia krajskému súdu doručené nebolo. Sťažovateľ aj jeho obhajca teda mali možnosť doplniť podanú sťažnosť o dôvody v lehote určenej zákonom, ktorá však nie je viazaná na doručenie uznesenia, proti ktorému má sťažnosť smerovať. Ústavný súd k tomu dopĺňa, že Trestný poriadok explicitne neupravuje možnosť doplniť sťažnosť po uplynutí lehoty na jej podanie, ale vyžaduje podať sťažnosť v trojdňovej lehote od oznámenia. Ak by bola sťažnosť podaná až po trojdňovej lehote od oznámenia, nebolo by možné o nej konať a bola by zamietnutá (ČENTÉŠ, Jozef, KURILOVSKÁ, Lucia, ŠIMOVČEK, Ivan, BURDA, Eduard a kol. Trestný poriadok I. 1. vydanie. Bratislava : C. H. Beck, 2021, s. 1113, marg. č. 1.).

III.3. K namietanému porušeniu práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu:

17. Pokiaľ ide o namietanú nečinnosť okresného súdu, ústavný súd v zhode so svojou stabilnou judikatúrou konštatuje, že ústavná sťažnosť musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv (IV. ÚS 104/03, III. ÚS 554/2025). Ak v čase doručenia ústavnej sťažnosti už nemôže dochádzať k porušovaniu práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú, keďže konanie o ústavnej sťažnosti už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (I. ÚS 6/03). Predmetné právne názory ústavného súdu sú akceptované aj judikatúrou ESRP vo veciach Obluk proti Slovenskej republike (rozsudok z 20. 6. 2006, č. 69484/01, body 61 až 65) a Mazurek proti Slovenskej republike (rozhodnutie o prijateľnosti z 3. 3. 2009, sťažnosť č. 16970/05).

18. Namietané konanie okresného súdu bolo skončené právoplatnosťou uznesenia krajského súdu zo 23. februára 2026, ktorým bola zamietnutá sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu, čím došlo k nastoleniu právnej istoty vo vzťahu k návrhu sťažovateľa o jeho podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody. Sťažovateľ podal ústavnú sťažnosť 22. apríla 2026, keď jeho právna neistota v otázke podmieneného prepustenia bola odstránená. Preto v čase podania ústavnej sťažnosti k namietanému porušovaniu práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu už nemohlo dochádzať.

19. Vzhľadom na uvedené ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. mája 2026

Peter Molnár
predseda senátu